

การพัฒนาโฮมสเตย์ไทยสู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน โฮมสเตย์บ้านห้วย
ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ*

DEVELOPMENT OF THAI HOMESTAYS TOWARDS ASEAN HOMESTAY
STANDARDS: BANWAN HOMESTAY, NAMKHAM SUBDISTRICT,
MUEANG SISAKEK DISTRICT, SISAKEK PROVINCE

พิมพ์ิลา คงขาว

Pimpila Kongkhaw

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Sisaket Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: pimpila.k@sskru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาศักยภาพโฮมสเตย์บ้านห้วยและกำหนดแนวทางการพัฒนาสู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1. สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์บ้านห้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา และนักท่องเที่ยว จำนวน 35 คน และ 2. สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์บ้านห้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา จำนวน 14 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินส่วนที่ 1 ภาพรวมโฮมสเตย์บ้านห้วย คิดเป็นร้อยละ 55.91 “ไม่ผ่านเกณฑ์” (ผ่าน $\geq 56.25\%$) โดยเป็นไปตามเกณฑ์ 45 ตัวชี้วัด และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 17 ตัวชี้วัด และผลการประเมินส่วนที่ 2 ภาพรวมบ้านพัก คิดเป็นร้อยละ 21 “ผ่านเกณฑ์” (ผ่าน $\geq 18.75\%$) โดยเป็นไปตามเกณฑ์ 25 ตัวชี้วัด และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 4 ตัวชี้วัด โฮมสเตย์มีความโดดเด่นด้านกลุ่มโฮมสเตย์ ด้านที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว ทำเลที่ตั้ง และความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ มีข้อควรปรับปรุง ด้านสุขอนามัยและการรักษาความสะอาด กิจกรรมแวดล้อมการจัดการ การตลาดและการประชาสัมพันธ์ ความปลอดภัยในกิจกรรมการท่องเที่ยว และความยั่งยืนด้านสังคม แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์บ้านห้วยสู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน โมเดล “HAMMSS” ประกอบด้วย Hygiene and Cleanliness สุขอนามัยและการรักษาความสะอาด

*Received August 10, 2025; Revised September 23, 2025; Accepted September 25, 2025

Activities กิจกรรมการท่องเที่ยว Management การจัดการ Marketing and Promotion การตลาดและการประชาสัมพันธ์ Safety and Security ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย และ Sustainability ความยั่งยืน

คำสำคัญ: มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย; มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน; รูปแบบการพัฒนาโฮมสเตย์

Abstract

Objectives of this research article were to study the potentials of Ban Wan Homestay and to propose development guidelines toward meeting the ASEAN Homestay Standards, conducted by the mixed-methods. The samples included 1. 35 representatives from the Ban Wan Homestay group, public sector, private sector, education sector, and tourists, and 2. 14 key informants, from members of the Ban Wan Homestay group and representatives from the public sector, private sector, and education sector. Purposive sampling was used to select samples. Data were collected using assessment forms and semi-structured in-depth-interview script. Data analysis using descriptive statistics and content descriptive analysis.

The research findings revealed that the overall evaluation of Ban Wan Homestay, in Part 1, scored 55.91 percent, which was considered Below Standard (with a passing threshold of $\geq 56.25\%$), with 45 indicators meeting the criteria and 17 indicators not meeting the criteria, and in Part 2, the evaluation of the accommodation scored 21 percent, which was considered Meeting the Standard (with a passing threshold of $\geq 18.75\%$), as 25 indicators met the criteria and 4 indicators did not. The homestay has strengths in terms of the homestay group, accommodation, tourism activities, location, and economic sustainability. Areas for improvement included hygiene and cleanliness, environmental activities, management, marketing and promotion, safety in tourism activities, and social sustainability. To guide the development of Ban Wan Homestay toward the ASEAN Homestay Standard, the “HAMMSS” model was proposed, encompassing Hygiene and Cleanliness, Activities, Management, Marketing and Promotion, Safety and Security, and Sustainability.

Keywords: Thailand Homestay Standard; ASEAN Homestay Standards; Homestay Development Model

บทนำ

โฮมสเตย์เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวทางเลือกที่นักท่องเที่ยวจะพักร่วมกับเจ้าของบ้านหลังเดียวกัน มีโอกาสได้สัมผัสวิถีชีวิตในหมู่บ้านแบบดั้งเดิม โดยคงความเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมประจำถิ่น ภายใต้ศักยภาพการยอมรับของชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้แบบแผนวิถีชีวิต วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวและมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างนักท่องเที่ยว เจ้าของบ้าน และคนในท้องถิ่น ปัจจุบันแนวคิดโฮมสเตย์ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในฐานะเครื่องมือพัฒนาชนบทในหลายประเทศอาเซียน โฮมสเตย์สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นผ่านการสร้างรายได้ สนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่น ธุรกิจศิลปะและหัตถกรรม ส่งเสริมการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และท้องถิ่น และส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558; ASEAN Secretariat, 2016)

การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ของการท่องเที่ยวรูปแบบนี้กำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ นักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากทั่วโลกต่างมุ่งหวังที่จะท่องเที่ยวในชนบทในประเทศของภูมิภาคอาเซียน การพัฒนาโฮมสเตย์อย่างเป็นระบบมากขึ้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวแบบ “New Brand” ที่สะท้อนวิถีชีวิตชนบท นำเสนอรูปแบบการพักผ่อนที่คุ้มค่าและผสมผสานวัฒนธรรมและการศึกษาไว้อย่างครบถ้วน จุดขายของโฮมสเตย์ไม่ได้อยู่ที่ลักษณะทางกายภาพของหมู่บ้าน แต่อยู่ที่ประสบการณ์โดยรวมของหมู่บ้าน ซึ่งชุมชนและกิจกรรมของชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลอย่างมาก การกำหนดมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน (ASEAN Homestay Standard) เป็นกรอบการทำงานเพื่อยกระดับคุณภาพและความยั่งยืนของที่พักแบบโฮมสเตย์ทั่วประเทศวันออกเฉียงใต้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและรับรองประสบการณ์เชิงบวกสำหรับนักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นไปที่หลักเกณฑ์ 9 หลักเกณฑ์ ได้แก่ 1. กลุ่มโฮมสเตย์ 2. ที่พัก 3. กิจกรรม 4. การจัดการ 5. ทำเลที่ตั้ง 6. สุขอนามัยและความสะอาด 7. ความปลอดภัยและความมั่นคง 8. การตลาดและการประชาสัมพันธ์ และ 9. ความยั่งยืน (ASEAN Secretariat, 2016)

นักวิชาการได้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียนและพบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญประเด็นดังนี้ การปฏิสัมพันธ์กับเจ้าบ้าน เน้นย้ำถึงความสำคัญของเจ้าบ้านที่อาศัยอยู่กับแขกเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม (Kalpikawati et al., 2020) ความยั่งยืนส่งเสริมการปฏิบัติที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น (Wahyuni & Faisal, 2019) และสุขอนามัยและความสะอาด จำเป็นต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยโฮมสเตย์หลายแห่งจำเป็นต้องปรับปรุงในด้านนี้ (Salsabila et al., 2023) จากผลประเมินมาตรฐานของโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยใน 5 ลำดับแรก ได้แก่ การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์ รายการนำเที่ยว และทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปริญา นาคปทุม และคณะ, 2565) นอกจากนี้ยังมีโฮมสเตย์หลายแห่งไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน (Kalpikawati et al., 2020) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเชิงลบต่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมได้ จำเป็นต้องมีการกำกับดูแลและการสนับสนุนจากรัฐบาลท้องถิ่นที่ดีขึ้น เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปตามมาตรฐานและเพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของโฮมสเตย์

โฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Thailand Homestay Standard) จากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566) เป็นโฮมสเตย์ “3อ” วัฒนธรรม ธรรมชาติ และธรรมชาติ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลาว หนึ่งในสี่ชาติพันธุ์ไทยศรีสะเกษ มีวัดพระธาตุสุพรรณหงส์เป็นสถานที่ดึงดูดใจและยึดเหนี่ยวจิตใจนักท่องเที่ยว และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติคือ ห้วยกุดหวาย ลำน้ำสาขาของแม่น้ำมูลที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีที่ตั้งใกล้ตัวเมืองศรีสะเกษสามารถเดินทางไปโฮมสเตย์ได้อย่างสะดวก ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามจำนวนผู้ใช้บริการที่พักของโฮมสเตย์ยังน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนท่องเที่ยวบ้านห้วยน้ำคำ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการประเมินศักยภาพโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ และระบุข้อปรับปรุงเชิงปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน เพื่อยกระดับเข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการที่มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล จะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดีมีคุณภาพและเกิดความประทับใจ สนับสนุนการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทำให้คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ มีรายได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมภาพลักษณ์และการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อพัฒนาโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษสู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) พื้นที่การวิจัยคือ โฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ มีรายละเอียดดังนี้

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องที่ศึกษา ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในรายการต่อไปนี้ 1. มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริม/พัฒนาการท่องเที่ยว/โฮมสเตย์ 2. เป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 3. เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว/โฮมสเตย์/โฮมสเตย์อาเซียน 4. เป็นหน่วยงานกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน และ 5. เป็นนักท่องเที่ยวของโฮมสเตย์บ้านหวาน

2.1 กลุ่มที่ 1 จำนวน 35 คน ประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์บ้านหวาน จำนวน 15 คน ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 5 คน ตัวแทนจากหน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 5 คน ตัวแทนจากหน่วยงานภาคการศึกษา จำนวน 5 คน และนักท่องเที่ยว จำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มที่ 2 จำนวน 14 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 4 คน ภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ สมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ และบริษัทวรรณนิภา ทราเวล จำกัด จำนวน 3 คน ภาคการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตศรีสะเกษ และมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 2 คน และสมาชิกของกลุ่มโฮมสเตย์บ้านหวาน จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ 1. แบบประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน (ASEAN Homestay Standard) และ 2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) รายละเอียดดังนี้

3.1 แบบประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน (ASEAN Secretariat, 2016) มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน ได้กำหนดหลักเกณฑ์หลักในการวัดมาตรฐานออกเป็น 9 หลักเกณฑ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนในการประเมิน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ประเมินโฮมสเตย์ในภาพรวมของทั้งโฮมสเตย์ น้ำหนักคะแนน ร้อยละ 75 โดยประกอบด้วย 7 หลักเกณฑ์ มีเกณฑ์ย่อยทั้งหมด 20 เกณฑ์ และมีตัวชี้วัดทั้งหมด 62 ข้อ/คะแนน ดังนี้ 1.1 กลุ่มโฮมสเตย์ มี 2 เกณฑ์ย่อย 4 ตัวชี้วัด 1.2 กิจกรรม มี 3 เกณฑ์ย่อย 6 ตัวชี้วัด 1.3 การจัดการ มี 4 เกณฑ์ย่อย 10 ตัวชี้วัด 1.4 ทำเลที่ตั้ง มี 4 เกณฑ์ย่อย 10 ตัวชี้วัด 1.5 ความปลอดภัย มี 4 เกณฑ์ย่อย 13 ตัวชี้วัด 1.6 การตลาดและการประชาสัมพันธ์ มี 3 เกณฑ์ย่อย 8 ตัวชี้วัด และ 1.7 ความยั่งยืน มี 3 เกณฑ์ย่อย 18 ตัวชี้วัด และส่วนที่ 2 ประเมินบ้านพักแต่ละหลัง น้ำหนักคะแนน ร้อยละ 25 โดยมีเกณฑ์ย่อยทั้งหมด 2 เกณฑ์ และมีตัวชี้วัดทั้งหมด 29 ข้อ/คะแนน 2.1 ด้านที่พัก มี 3 เกณฑ์ย่อย 14 ตัวชี้วัด และ 2.2 ด้านสุขอนามัยและการรักษาความสะอาด มี 3 เกณฑ์ย่อย 15 ตัวชี้วัด

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประเด็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุง และแนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำผึ้งมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการตรวจในเชิงประจักษ์โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/วัตถุประสงค์ (Item Object Congruence: IOC) เฉลี่ยรวมเท่ากับ 1 แปลความว่าแบบสัมภาษณ์สามารถนำไปใช้ได้ (Rovinelli & Hambleton, 1977)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำส่งและเก็บรวบรวมแบบประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียนแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาศักยภาพโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำผึ้งตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน จากนั้นทำการการสนทนากลุ่มประเด็น จุดอ่อน จุดแข็ง และแนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำผึ้งมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน จัดบันทึกสิ่งที่ ตรวจพบ และให้คะแนนเป็นบวก (1 หมายถึงเป็นไปตามเกณฑ์) หรือให้คะแนนเป็นลบ (0 หมายถึง ไม่เป็นไปตามเกณฑ์) โฮมสเตย์จะผ่านการตรวจประเมินเมื่อโฮมสเตย์ได้คะแนนส่วนที่ 1 ภาพรวมโฮมสเตย์ ร้อยละ 56.25 (หรือมากกว่า) และคะแนนส่วนที่ 2 บ้านพักแต่ละหลัง ร้อยละ 18.75 (หรือมากกว่า) อย่างน้อย 5 หลัง (ASEAN Secretariat, 2016) โดยกำหนดตัวชี้วัดที่เป็นไปตามเกณฑ์เป็นจุดแข็ง และตัวชี้วัดที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์เป็น จุดอ่อน เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) การกำหนดกลุ่มคำที่มีลักษณะเนื้อหาเหมือนกันไว้ในกลุ่มเดียวกันและใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Researcher) โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยต่างแยกกันวิเคราะห์ และนำมาสรุปร่วมกัน (ชาย โพธิ์สิตา, 2559)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาศักยภาพโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำผึ้ง ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยเก็บข้อมูลผ่านแบบประเมินศักยภาพโฮมสเตย์อาเซียนจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 35 คน ผลการศึกษพบว่า โฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำผึ้ง มี 3 ตัวชี้วัดเบื้องต้น ได้แก่ 1. มีบ้านพักรับรองนักท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย จำนวน 5 หลัง (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) ดำเนินการโดยคณะกรรมการโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำผึ้ง เปิดการดำเนินการมาแล้วเป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 2. เจ้าของโฮมสเตย์ต้อง

ปราศจากประวัติอาชญากรรม และ 3. เจ้าของโฮมสเตย์มีพื้นฐานสุขภาพที่ดีและไม่มีโรคภัยเรื้อรังหรือโรคติดต่อ

ตารางที่ 1 ผลการประเมินภาพรวมโฮมสเตย์

เกณฑ์หลัก	เกณฑ์ย่อยและตัวชี้วัด	เป็นไปตามเกณฑ์	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	ตัวชี้วัดทั้งหมด	ค่าน้ำหนัก (%)	ผล (%)
1. ด้านกลุ่มโฮมสเตย์						
1.1	หมู่บ้านและชุมชน (3)	3	0	4	5	5
1.2	เจ้าของที่พัก (1)	1	0			
2. กิจกรรม						
2.1	กิจกรรมพื้นฐานของหมู่บ้านและชุมชน (2)	2	0	7	20	14.29
2.2	กิจกรรมที่จัดขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียง (2)	0	2			
2.2	ความดั้งเดิม (3)	3	0			
3. การจัดการ						
3.1	ผู้นำ (1)	1	0	10	15	12
3.2	องค์กร (3)	3	0			
3.3	ฐานข้อมูล (3)	2	1			
3.4	การพัฒนาความสามารถและฝึกอบรม (3)	2	1			
4. ทำเลที่ตั้ง						
4.1	การเข้าถึงกลุ่ม (2)	2	0	2	5	5
5. ความปลอดภัย						
5.1	การฝึกอบรมด้านความปลอดภัย (1)	1	0	13	10	6.15
5.2	รูปแบบความปลอดภัยของสถานที่/กิจกรรม (4)	1	3			
5.3	อธิบายสรุปด้านความปลอดภัย (4)	2	2			
5.4	การกู้ภัยและอพยพฉุกเฉิน(4)	4	0			
6. การตลาดและการประชาสัมพันธ์						
6.1	กิจกรรมส่งเสริมการขาย (4)	3	1	8	10	6.25
6.2	ความร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว (2)	2	0			
6.3	การทำการตลาดผ่านทางเว็บไซต์ (2)	0	2			
7. ความยั่งยืน						
7.1	ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ (8)	6	2	18	10	7.22
7.2	ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม (6)	4	2			
7.3	ความยั่งยืนทางสังคมและวัฒนธรรม (4)	3	1			
รวม		45	17	62	75	55.91

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินส่วนที่ 1 ภาพรวมโฮมสเตย์บ้านห้วยนาค คิดเป็นร้อยละ 55.91 “ไม่ผ่านเกณฑ์” (ผ่าน $\geq 56.25\%$) โดยเป็นไปตามเกณฑ์ 45 ตัวชี้วัด และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 17 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 2.2.1 มีกิจกรรมเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง 2.2.2 ร่วมมือกับหมู่บ้าน/ชุมชนใกล้เคียงในการสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.3.3 มีฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและรอบชุมชนที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย 3.4.2 มีการจัดการอบรม

ที่เน้นไปที่การอบรมกันเองและระหว่างชุมชน 5.2.1 มีผู้ดูแลด้านความปลอดภัยอย่างน้อย 2 คน
ดูแลนักท่องเที่ยวระหว่างดำเนินกิจกรรม 5.2.2 กิจกรรมทางน้ำต้องมีเครื่องชูชีพ และอุปกรณ์
เพื่อความปลอดภัย 5.2.4 เส้นทางเดินป่า ต้องมีป้ายสัญลักษณ์บอกเส้นทาง 5.3.2 มีแผนพับ
เกี่ยวกับ แนะนำด้านความปลอดภัย 5.3.4 มีคู่มือขั้นตอนและแนวทางรักษาความปลอดภัยที่ใช้
เป็นมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย 6.1.4 มีการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นและ
บริษัททัวร์เพื่อการตลาด 6.3.1 มีเว็บไซต์และสื่อออนไลน์สำหรับประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์และ
มีระบบการจองที่พักโฮมสเตย์ออนไลน์ 6.3.2 มีเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลปรับปรุง
ข้อมูลเว็บไซต์ให้เป็นปัจจุบัน 7.1.3 มีแหล่งเงินทุนขนาดเล็กให้กลุ่ม 7.1.7 มีการประชาสัมพันธ์
เทศกาล ประเพณีท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวในตลาดการท่องเที่ยวที่อื่น ๆ 7.2.3 ส่งเสริมให้
นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมรักษาสีงแวดล้อม เช่น ทำความสะอาดชายหาด ป่าไม้ แม่น้ำ
7.2.4 มีป้ายแนะนำข้อควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติในการเที่ยวป่า และ 7.3.1 จัดให้มีมุมให้
ความรู้และจัดแสดงข้อมูลด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในศูนย์โฮมสเตย์

ตารางที่ 2 ผลการประเมินภาพรวมบ้านพัก

เกณฑ์หลัก เกณฑ์ย่อยและตัวชี้วัด	เป็นไป ตาม เกณฑ์	ไม่เป็นไป ตามเกณฑ์	ตัวชี้วัด ทั้งหมด	ค่า น้ำหนัก (%)	ผล (%)
1. ด้านที่พัก					
1.1 บ้าน (6)	6	0	14	10	10
1.2 ห้องนอน (5)	5	0			
1.3 ห้องส้วม/ห้องน้ำ (3)	3	0			
2. ด้านสุขอนามัยและการรักษาความสะอาด					
2.1 ตัวบ้าน (5)	3	2	15	15	11
2.2 บริเวณโดยรอบ (3)	1	2			
2.3 การเตรียมอาหาร (7)	7	0			
รวม	25	4	29	25	21

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินส่วนที่ 2 ภาพรวมบ้านพัก คิดเป็นร้อยละ 21 ผ่านเกณฑ์ (ผ่าน $\geq 18.75\%$) โดยเป็นไปตามเกณฑ์ 25 ตัวชี้วัด และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 2.1.1 ห้องทุกห้อง ห้องครัว และห้องน้ำ มีความสะอาดปราศจากฝุ่น สิ่งสกปรก ไยแมงมุม 2.1.3 ห้องน้ำ ฝักบัว อ่างอาบน้ำ อ่างล้างหน้า มีความสะอาดปราศจากคราบสกปรก ฝุ่นและกลิ่นเหม็น 2.2.1 ปราศจากเศษขยะ สิ่งสกปรก และ 2.2.2 ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุง

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ สู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน จากการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับตัวแทนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และกลุ่มโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ พบว่า

จุดแข็ง/จุดเด่น 1. ด้านกลุ่มโฮมสเตย์ โฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำเป็นชุมชนท่องเที่ยว “3ธ” วัฒนธรรม ธรรมะ และธรรมชาติ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลาว หนึ่งในสี่ชาติพันธุ์ไทยศรีสะเกษ มีวัด พระธาตุสุพรรณหงส์เป็นสถานที่ดึงดูดใจและยึดเหนี่ยวจิตใจนักท่องเที่ยว และมีห้วยกุดหวาย

ลำน้ำสาขาของแม่น้ำมูลที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีสัตว์น้ำหลากหลายชนิด ทั้งนี้ชุมชนได้รับรางวัลมากมาย อาทิ รางวัลสุดยอดชุมชนต้นแบบ “เที่ยวชุมชน ยลวิถี” จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปี พ.ศ. 2566 ชุมชนที่ผ่านการยกระดับเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 1/2568 ในระดับ “ดีมาก” จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นต้น 2. ด้านที่พัก มีการออกแบบและก่อสร้างที่สะท้อนสถาปัตยกรรมและเอกลักษณ์ของท้องถิ่น 3. ความดั้งเดิมของกิจกรรม โฮมสเตย์รักษาเอกลักษณ์ วัฒนธรรมของชุมชนและวิถีชีวิต เช่น กิจกรรมการทอผ้าซิ่นและทอผ้าขาวม้า กิจกรรมจักสาน กิจกรรมประดิษฐ์ชุดบูชาพระธาตุ กิจกรรมนวดแผนโบราณ เป็นต้น 4. ท่าเลที่ตั้ง โฮมสเตย์ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยน้ำ หมู่ที่ 5 ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ห่างจากแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมืองศรีสะเกษเพียง 10 กิโลเมตร สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและมีป้ายบอกทางชัดเจน 5. ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ มีตลาดโบราณของชุมชนเป็นสถานที่ในการจัดแสดงและจัดจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีการคัดแยกขยะ ใช้วัสดุธรรมชาติในชุมชนที่ย่อยสลายได้ ออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมนุ่งผ้าไทยใส่บาตรทุกวันอาทิตย์ โดยใช้ตะกร้าไม้ไผ่จักสานของชุมชน ชุดใส่บาตรจากสินค้าที่จัดจำหน่ายในตลาดโบราณ ซึ่งใช้วัตถุดิบในชุมชนและวัสดุที่ย่อยสลายได้ เป็นต้น

ข้อควรปรับปรุง 1. ด้านสุขอนามัยและการรักษาความสะอาด บริเวณโดยรอบหมู่บ้าน ควรปราศจากเศษขยะ ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ใช้พีซีในท้องถิ่นตกแต่งหมู่บ้านและภูมิทัศน์ 2. กิจกรรมแวดล้อม ควรมีกิจกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยงชุมชนใกล้เคียง 3. การจัดการ สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์เป็นผู้นำชุมชนและผู้สูงอายุทั้งหมด ควรส่งเสริมให้เยาวชนในชุมชนเข้ามาเป็นสมาชิกและร่วมดำเนินการร่วมกัน 4. การตลาดและการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมการขาย ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นและบริษัททัวร์ และการตลาดออนไลน์ 5. ความปลอดภัยในกิจกรรมการท่องเที่ยว ผู้ดูแลด้านความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยชีวิตฉุกเฉิน และ 6. ความยั่งยืนด้านสังคม ควรจัดให้มีมุมให้ความรู้ และจัดแสดงข้อมูลด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในศูนย์โฮมสเตย์

แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำสู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน 1. สุขอนามัยและการรักษาความสะอาด ชุมชนตระหนักถึงการรักษาความสะอาดบริเวณโดยรอบหมู่บ้าน โดยกำหนดกิจกรรมทำความสะอาดครั้งใหญ่ของชุมชน “Big Cleaning Day” ในทุกวันเสาร์ของสัปดาห์ 2. กิจกรรมการท่องเที่ยว ชูจุดเด่นความดั้งเดิมของกิจกรรม รักษาเอกลักษณ์ คุณค่า และวัฒนธรรมของชุมชน เช่น กิจกรรมนุ่งผ้าไทยใส่บาตร กิจกรรมการทอผ้าซิ่นและทอผ้าขาวม้า กิจกรรมประดิษฐ์ชุดบูชาพระธาตุ กิจกรรมประกอบอาหารชาติพันธุ์ลาว เป็นต้น และเพิ่มกิจกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปยังชุมชนใกล้เคียง 3. การจัดการส่งเสริมให้เยาวชนในชุมชนเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์และร่วมดำเนินการร่วมกัน การปรับปรุงฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและรอบชุมชนให้ทันสมัย 4. การตลาดและการประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรม

ส่งเสริมการขายร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและบริษัททัวร์ จัดทำเว็บไซต์สำหรับประชาสัมพันธ์ โหสมเตย และมีระบบการจองที่พักโหสมเตยออนไลน์ 5. ความปลอดภัยในกิจกรรมการท่องเที่ยว จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ดูแลด้านความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการช่วยชีวิตฉุกเฉิน จัดให้มีผู้ดูแลด้านความปลอดภัยอย่างน้อย 2 คน ดูแลนักท่องเที่ยว ระหว่างดำเนินกิจกรรม กิจกรรมทางน้ำต้องมีเครื่องชูชีพ เส้นทางเดินป่าต้องมีป้ายสัญลักษณ์ บอกเส้นทาง และมีคู่มือขั้นตอนและแนวทางรักษาความปลอดภัยที่ใช้เป็นมาตรฐานในการรักษา ความปลอดภัย และ 6. ความยั่งยืนด้านสังคม จัดให้มีมุมให้ความรู้และจัดแสดงข้อมูลด้าน วัฒนธรรมท้องถิ่นในศูนย์โหสมเตย ให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและข้อควร เคารพต่อขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และส่งเสริมให้ความรู้กับชุมชนเพื่อตระหนักถึง ความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

โหสมเตยบ้านห้วยน้ำ มีผลการประเมินศักยภาพตามมาตรฐานโหสมเตยอาเซียน ผ่านเกณฑ์ 2 ส่วน ได้แก่ ตัวชี้วัดเบื้องต้น และภาพรวมบ้านพัก และไม่ผ่านเกณฑ์ 1 ส่วน คือ ภาพรวมโหสมเตย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีศักยภาพสูงมีผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ทุกตัวชี้วัด มี 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านกลุ่มโหสมเตย โหสมเตยบ้านห้วยน้ำเป็นชุมชนท่องเที่ยว “3ธ” วัฒนธรรม ธรรมชาติ ได้รับรางวัลมากมาย อาทิ รางวัลสุดยอดชุมชนต้นแบบ “เที่ยวชุมชน ยลวิถี” จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปี พ.ศ. 2566 2. ทำเลที่ตั้ง เข้าถึงได้อย่างสะดวกและมีป้ายบอกทาง ชัดเจนและ 3. ด้านที่พัก มีการออกแบบและก่อสร้างที่สะท้อนสถาปัตยกรรมและเอกลักษณ์ของ ชาติพันธุ์ลาวศรีสะเกษ สอดคล้องกับผลการศึกษาของธนัญภัทร์ ศรีเนธิยาคิน และคณะ (2567) ที่พบว่า ด้านกลุ่มโหสมเตยสามารถสร้างความแตกต่างให้โหสมเตยสามารถแข่งขันได้ ได้แก่ การรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตของชุมชน เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาของชุมชน ผ่านการสื่อสารทางการตลาด ในรูปแบบของการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ของชุมชน รวมถึงการสร้างคุณค่าใหม่ โดยการ ผสมผสานอัตลักษณ์ของชุมชนเข้ากับกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความแตกต่างจากโหสมเตยอื่น และด้านที่พัก เป็นบ้านที่มีสถาปัตยกรรมและเอกลักษณ์ท้องถิ่น เป็นบ้านทรงไทย บ้านริมน้ำ ซึ่งสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวในการเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน และด้านที่มีผลการ ประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. ความปลอดภัย 2. ความยั่งยืน และ 3. การตลาด และการประชาสัมพันธ์ ซึ่ง 3 ด้านดังกล่าวนี้เป็นด้านที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ หากไม่ได้รับ การแก้ไขอาจส่งผลกระทบต่อ การสร้างประสบการณ์ที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับผลการศึกษาของปริญญานาคปทุม และคณะ (2565) ที่พบว่า 5 องค์ประกอบแรกที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโหสมเตยไทย ได้แก่ การบริหารของกลุ่มโหสมเตย ความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์ รายการนำเที่ยว และ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Wahyuni & Faisal

(2019) ที่พบว่า ความยั่งยืนส่งเสริมการปฏิบัติที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ สู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน จากการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับตัวแทนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และกลุ่มโฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำคำ สามารถใช้โมเดล “HAMMSS” ประกอบด้วย 1. Hygiene and Cleanliness สุขอนามัยและการรักษาความสะอาด 2. Activities กิจกรรมการท่องเที่ยว 3. Management การจัดการ 4. Marketing and Promotion การตลาดและการประชาสัมพันธ์ 5. Safety and Security ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยและ 6. Sustainability ความยั่งยืน สอดคล้องกับผลการศึกษาของมนภัทร บุษปฤกษ์ และฉัตรชัย นิยบุญ (2567) ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพที่พักนักท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยว โดยชุมชน ชุมชนเกาะเรียน ในองค์ประกอบทั้ง 5 ประการ ได้แก่ 1. ด้านความสะอาด 2. ด้านความสะอาด 3. ด้านความปลอดภัย 4. ด้านความเป็นธรรม และ 5. ด้านรักษาสีสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามควรส่งเสริมด้านการตลาดออนไลน์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเข้าถึงของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Suardana et al. (2024) พบว่า แนวทางสำคัญในการพัฒนาโฮมสเตย์ของอาเซียนอย่างยั่งยืน คือ ความร่วมมือกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน รัฐบาลท้องถิ่น ผู้จัดการโฮมสเตย์ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการโฮมสเตย์ และนำเสนอผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมโฮมสเตย์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้างและการพัฒนาในระยะยาวอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์ไทยสู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัยนี้ คือ แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์ไทย (โฮมสเตย์บ้านหวาน) สู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน ตามโมเดล “HAMMSS” ดังนี้

1. H - Hygiene and Cleanliness สุขอนามัยและการรักษาความสะอาด ชุมชนตระหนักถึงการรักษาความสะอาดบริเวณโดยรอบหมู่บ้าน โดยกำหนดกิจกรรมทำความสะอาดครั้งใหญ่ของชุมชน “Big Cleaning Day” ในทุกวันเสาร์ของสัปดาห์

2. A - Activities กิจกรรมการท่องเที่ยว ชูจุดเด่นความดั้งเดิมของกิจกรรม รักษาเอกลักษณ์ คุณค่าและวัฒนธรรมของชุมชน และวิถีชีวิต และเพิ่มกิจกรรมเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง ร่วมมือกับชุมชนใกล้เคียงในการสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. M - Management การจัดการ ส่งเสริมให้เยาวชนในชุมชนเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์และรวมดำเนินการร่วมกัน การปรับปรุงฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและรอบชุมชนให้ทันสมัย และจัดการอบรมที่เน้นที่การอบรมกันเองและระหว่างชุมชน

4. M - Marketing and Promotion การตลาดและการประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและบริษัททัวร์ ทำการตลาดออนไลน์ จัดทำเว็บไซต์สำหรับประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ และมีระบบการจองที่พักโฮมสเตย์ออนไลน์ รวมถึงจัดให้มีเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลปรับปรุงข้อมูลเว็บไซต์ให้เป็นปัจจุบัน

5. S - Safety and Security ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ดูแลด้านความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยชีวิตฉุกเฉิน จัดให้มีผู้ดูแลด้านความปลอดภัยอย่างน้อย 2 คน ดูแลนักท่องเที่ยวระหว่างดำเนินกิจกรรม กิจกรรมทางน้ำต้องมีเครื่องชูชีพและอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย เส้นทางเดินป่าต้องมีป้ายสัญลักษณ์บอกเส้นทาง และมีคู่มือขั้นตอนและแนวทางรักษาความปลอดภัย ที่ใช้เป็นมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย

6. S - Sustainability ความยั่งยืน จัดให้มีมุมให้ความรู้และจัดแสดงข้อมูลด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในศูนย์โฮมสเตย์ ให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและข้อควรเคารพต่อขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และส่งเสริมให้ความรู้กับชุมชนเพื่อตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยวของโฮมสเตย์บ้านหวานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และโฮมสเตย์บ้านหวาน สามารถพัฒนาโฮมสเตย์ร่วมกันตามโมเดล “HAMMSS” เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสามารถมอบความประทับใจเชิงประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวได้ ดังนี้

1. ภาครัฐ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณและการฝึกอบรมเกี่ยวกับ มาตรฐานโฮมสเตย์ อาเซียน สุขอนามัยและการรักษาความสะอาด กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การทำการตลาดออนไลน์และระบบการจองที่พักโฮมสเตย์ออนไลน์ ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย และการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. ภาคเอกชน ควรสนับสนุนและช่วยเหลือด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดทำนายรายการนำเที่ยวให้แก่โฮมสเตย์ และออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ตรงตามต้องการของนักท่องเที่ยวร่วมกัน
3. สถาบันการศึกษา ควรช่วยในการวิจัยและพัฒนา การบริการวิชาการ และบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน เช่น รายวิชาการท่องเที่ยวโดยชุมชน รายวิชาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การตลาดและการขาย เป็นต้น
4. โฮมสเตย์บ้านหัวน้ำ ควรรักษาสุขอนามัยและความสะอาด ความปลอดภัยและรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน รักษาเอกลักษณ์ คุณค่าและวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน ส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์และร่วมดำเนินการร่วมกัน ร่วมมือกับชุมชนใกล้เคียงในการสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยว พัฒนาศักยภาพในการทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ออนไลน์ และยึดหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Thailand Homestay Standard)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2566). *ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่องรายชื่อโฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปี พ.ศ. 2566*. กรุงเทพฯ: กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ชาย โพธิ์สีดา. (2559). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ธนัญภัสร์ ศรีเนธิยวสิน และคณะ. (2567). รูปแบบความต้องการในการได้รับบริการของผู้มีศักยภาพท่องเที่ยวโฮมสเตย์ชาวบ้านในแหล่งท่องเที่ยวเมืองอยุธยาอย่างยั่งยืน ภายใต้เกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 8(2), 63-87.
- ปริญญญา นาคปฐม และคณะ. (2565). การวิเคราะห์ผลประเมินมาตรฐานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพโฮมสเตย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 16(1), 87-99.
- มนภัทร บุษปฤกษ์ และฉัตรชัย นิยมบุญ. (2567). แนวทางการพัฒนาคุณภาพที่พักนักเดินทางท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนบ้านเกาะเรียน ตำบลเกาะเรียน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 12(2), 86-96.

- ASEAN Secretariat. (2016). *ASEAN Homestay Standard*. Jakarta: ASEAN Secretariat.
- Kalpakawati, I. A. et al. (2020). Identification of Homestay in Ubud Tourism Area and Peliatan Village Based on ASEAN Homestay Standard. In *Proceedings of the 1st Padjadjaran Communication Conference Series (PCCS 2019, 9 October 2019, Bandung, West Java)* (pp. 1-4). Bandung: Padjadjaran University Press.
- Rovinelli, R. J. & Hambleton, R. K. (1977). On The Use of Content Specialists in The Assessment of Criterion-Referenced Test Item Validity. *Tijdschrift Voor Onderwijsresearch*, 2(2), 49-60.
- Salsabila, S. et al. (2023). Identifikasi Homestay Desa Wisata Edukasi Cisaat Jawa Barat. *Journal Pendidikan Dan Perhotelan (JPP)*, 3(1), 63-69.
- Suardana, W. et al. (2024). Building Sustainable Tourism and Strengthening Local Economies in Tourism Villages Through Homestay and Stakeholder Participation. *Journal of Economic Education and Entrepreneurship Studies*, 5(3), 502-516.
- Wahyuni, R. B. & Faisal, F. P. (2019). Homestay Development with ASEAN Homestay Standard Approach in Nglanggeran Tourism Village, Yogyakarta, Indonesia. In *Proceedings of the 1st International Conference One Belt, One Road, One Tourism (ICOBOROT 2018)* (pp. 174-180). Dordrecht: Atlantis Press.

